

Handleplan for klimarobusthed

Oktober 2022

Mål & tiltag 2022-24

Gentofte
Kommune

Indholdsfortegnelse

Regnvand og skybrud	3
Ny klimatilpasningsplan – regnvand, havvand og grundvand	4
Etablering af separat afløbssystem og lokal klimatilpasning.....	4
Løbende oplandsplanlægning.....	5
Metode for opgørelse af CO ₂ -påvirkning og reduktionspotentiale ved anlæg	5
Styrket internt samarbejde om klimatilpasning.....	5
Klimatilpasning ved egne ejendomme.....	6
Klimatilpasningshensyn i lokalplanlægning.....	6
Opdatering af beredskabsplan for skybrud.....	6
Svanemøllen Skybrudstunnel.....	7
Separering og Klimatilpasning af Høeghsmindevej/Smakkegårdsvej.....	7
Separering af Hellerup, etape 3	7
Havvand og stormflod	8
Opdatering af beredskabsplan for stormflod.....	8
Styrkelse af kommunens kystsikring.....	8
Udarbejdelse af administrationsgrundlag for kystsikring.....	9
Vejledning og dialog med grundejere om kystsikring.....	9
Forventede ændringer i havvandstanden indarbejdes i planlægning og projektering	10
Natur og biodiversitet	11
Begrønning af Gentofte Kommune.....	11
Udpegning af bevaringsværdige træer.....	12
Vidensopbygning	12
Bæredygtig drift og udvikling.....	12
Konkrete naturprojekter.....	12
Fokus på villahaverne.....	13
Natur og biodiversitet ved de kommunale ejendomme	13
Involvering af interessenter samt formidling.....	13

Regnvand og skybrud

Både nuværende og fremtidige klimaforandringer betyder, at Gentofte Kommune bliver ramt af øgede regnmængder og hyppigere og kraftigere skybrudshændelser. Derfor skal kommunens afløbssystem tilpasses og gøres robust overfor de nye forhold, og klimatilpasningsløsninger skal forsinke overfladevand, skabe rekreative rum og være til gavn for biodiversiteten.

I dag er store dele af afløbssystemet i Gentofte Kommune etableret som et fælles system, hvor regn- og spildevand håndteres samlet. Det betyder, at afløbssystemets kapacitet ved kraftige regnhændelser kan blive overbelastet, så der sker oversvømmelser med regnvandsopblandet spildevand til terræn og til søer, vandløb og havet. For at undgå dette, arbejder Gentofte Kommune og Novafos tæt sammen om at håndtere de øgede regnmængder, der forventes i fremtiden.

Grundstenen i klimatilpasning er at etablere et separat afløbssystem, hvor alt regnvand og spildevand håndteres i hver deres ledninger. Gentofte Kommune arbejder ud fra et mål om at hele kommunen er fuldt separeret i 2050. Klimatilpasningen vil ske oplandsbaseret i takt med udrulning af separeringen, hvor muligheder for lokal klimatilpasning vil blive undersøgt og gennemført samtidig med separeringen. Når regn- og spildevand håndteres i separate systemer, giver det mulighed for at håndtere regnvand på overfladen og dermed indgå som et rekreativt element, og samtidig understøtte udviklingen af natur og biodiversitet i kommunen.

Gennemførelse af klimatilpasning kræver et tæt samarbejde med Novafos og afdelinger på tværs af forvaltningerne i Gentofte Kommune. Da Gentofte Kommune er en fuldt udbygget kommune, er der knaphed på arealer, som kan anvendes i forbindelse med klimatilpasning. Det er derfor afgørende, at klimatilpasning samtænkes med den øvrige byudvikling og planlægning og indgår som parameter ved omdannelse af bebyggelse og byområder. Herudover skal klimatilpasningen ske i tæt samarbejde med berørte grundejere og interessenter, hvilket bl.a. indbefatter aktører som Slots- og Kulturstyrelsen, Naturstyrelsen, interesseorganisationer, foreninger etc.

Mål

I Gentofte arbejder vi med følgende mål:

- I 2030 er 20% af kommunen separeret og klimatilpasset til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau
- I 2030 er grønne og rekreative løsninger samt udvikling af mere natur og biodiversitet en naturlig del af klimatilpasningsprojekter
- I 2050 er hele kommunen klimatilpasset, og der forekommer ikke længere overløb af regnvandsopblandet spildevand til Øresund og øvrige vandmiljøer

Ny klimatilpasningsplan – regnvand, havvand og grundvand

Gentofte Kommunes nuværende Klimatilpasningsplan fra 2013 indeholder risiko- og værdikortlægning for oversvømmelser med regnvand, havvand og grundvand samt den overordnede strategi for tilpasning af kommunen til klimaforandringerne. Som led i kommunens løbende vurdering af oversvømmelsesrisikoen, er der i forbindelse med Kommuneplan 2021 udarbejdet opdaterede risikokort for 2020 og 2120. Risikokortet viser den forventede udvikling i oversvømmelser for regnvand, havvand og grundvand.

De opdaterede kort viser, at risikoen for oversvømmelser ved skybrud ikke er koncentreret i få, afgrænsede områder, med derimod fordelt over hele kommunen med større eller mindre 'hot-spots', som forventeligt vil give anledning til flere, større områder med risiko for oversvømmelse. I forbindelse med revision af den nuværende Klimatilpasningsplan vil risiko- og værdikortlægningen blive opdateret, så den bliver retvisende ift. det opdaterede risikobillede.

Den nye klimatilpasningsplan vil forholde sig til alle klimarisici og vil således også forholde sig til håndtering af klimabetingede ændringer i grundvandsstanden samt tilpasning til konsekvenserne af forventede temperaturforandringer og erosion.

Behovet for kystsikring og forudsætninger for fastlæggelse af det fremadrettede sikringsniveau, i form af analyse af udsatte værdier og infrastruktur ved forskellige scenarier vurderes, samt eventuelt behov og mulighed for gennemførelse af større sammenhængende kystsikringsprojekter. Der planlægges en proces for involvering af borgerne (og eventuelle kystsikringslag), ligesom arbejdet med klimatilpasningsplanen skal baseres på dialog med vores nabokommuner København og Lyngby-Taarbæk Kommune.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Novafos

Opstart

2022-2023

Etablering af separat afløbssystem og lokal klimatilpasning

Gentofte Kommune ønsker at undgå overløb med regnvandsopblandet spildevand på terræn og til søer, vandløb og havet, samt at opnå et afløbssystem som er robust over for fremtidige klimaforandringer. Dette sker ved at etablere separat afløbssystem til håndtering af hverdagsregn. Separeringen betyder, at oversvømmelser og overløb med regnvandsopblandet spildevand kan undgås. Separeringen kræver at alle veje i kommune graves op for at etablere de nye ledninger. Det vil ikke være realistisk og praktisk muligt at gennemføre dette arbejde hurtigere end over en 30-årig periode, frem mod 2050.

Gennemførelse af separeringen sker i prioriteret rækkefølge, opland for opland. Det er Novafos, der etablerer regnvandsledninger i veje og fører stik frem til skel til private matrikler. Den enkelte grundejer har herefter ansvaret for at adskille regnvandet på egen grund og lede det til regnvandssystemet eller, hvor det er muligt, håndtere det lokalt på grunden, hvis man ønsker det. Gentofte Kommune skal varetage dialog med grundejere om valg og gennemførelse af løsninger i praksis.

I takt med udrulning af separeringen foretager Novafos screening af behov og muligheder for at udføre lokale klimatilpasningstiltag, som hæver sikringsniveauet og dermed reducerer risikoen for skadevoldende oversvømmelser yderligere. Behov og muligheder for lokale klimaløft vurderes ud fra analyser af, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, hvor omkostningen til at øge sikringsniveauet holdes op imod skadesværdien ved oversvømmelser af området.

De lokale klimatilpasningstiltag kan både bestå af overfladeløsninger, som f.eks. hævede kantsten, terrænregulering og styrede midlertidige oversvømmelse af arealer hvor vandet ikke gør skade, eller ved underjordiske løsninger som f.eks. udvidelse af rør og bassiner.

Ansvar

Gentofte Kommune og Novafos

Aktører

Grundejerforeninger og borgere

Opstart

2022

<h2>Løbende oplandsplanlægning</h2>	
<p>Klimatilpasningen bliver planlagt gennem overordnede oplandsplaner og mere detaljeret på deloplandsniveau med deloplandsplaner. Formålet med denne planlægning er at fastlægge den overordnede struktur for afvanding, styring og rensning af regnvandet inden udledning. Oplandsplanerne udarbejdes løbende efter den rækkefølge, som er fastlagt i spildevandsplanen. Kildeskovsrendens opland er det første opland med planlagt fuld separering.</p> <p>Med afsæt i oplandsplanerne skal der udarbejdes deloplandsplaner, som skal finde konkrete løsninger og fastlægge beliggenhed og størrelse af ledninger til separering. I denne proces foretages ligeledes en screening af behov og muligheder for at udføre yderligere lokale klimatilpasningstiltag til håndtering af skybrud; såkaldte lokale klimaløft. På den måde øges sikringsniveauet lokalt til et hensigtsmæssigt niveau, hvor det samfundsøkonomisk kan betale sig.</p> <p>Separering samt lokale klimaløft søges udført ved overfladeløsninger, der udover at håndtere vand, skaber rekreative, multifunktionelle løsninger som fremmer biodiversitet i naturområder og byrum. Som led i den overordnede planlægning er der behov for en kortlægning og udpegning af arealer, som kan anvendes til etablering af klimatilpasningsløsninger. Udpegningen af arealer skal indarbejdes i lokalplanlægningen, således at arealerne reserveres til forsinkelse og håndtering af regnvand.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Novafos, Naturstyrelsen og Slots- og Kulturstyrelsen</p> <p>Opstart 2022</p>
<h2>Metode for opgørelse af CO₂-påvirkning og reduktionspotentiale ved anlæg</h2>	
<p>Hver gang vi bygger eller renoverer et afløbssystem, påvirker vi miljøet og udleder drivhusgasser, der bidrager til klimaforandringerne. Der er altså en negativ klimapåvirkning fra de anlægsprojekter som er nødvendige for klimatilpasningen af kommunen.</p> <p>Anlæg og drift af afløbssystemer og klimatilpasningsprojekter er energi- og ressourcekrævende, og bidrager dermed til klimaforandringerne. Der skal fremadrettet være fokus på drift- og energioptimering, cirkulær økonomi og CO₂-reduktion ved planlægning og anlæg af afløbssystemer og klimatilpasningsprojekter.</p> <p>Novafos arbejder med indsatser som fremadrettet kan reducere CO₂-aftrykket af anlægsprojekter. Derfor skal der udarbejdes en metode til at opgøre CO₂-påvirkningen og reduktionspotentialet ved anlægspraksis for separering og klimatilpasning. Målet er, at projekternes CO₂-påvirkning fra anlæg og materialer på sigt kan indgå mere målrettet og strategisk i planlægning og valg af løsninger til etablering og drift af afløbssystemet.</p> <p>Novafos er hovedaktør på udarbejdelse af metoden. Gentofte Kommune kommer til at spille en væsentlig rolle i processen med at omsætte beregninger til nye anlægsmetoder- og praksis. Metoden skal udarbejdes og afprøves i forbindelse med konkrete separeringsprojekter i Kildeskovsrendens opland.</p>	<p>Ansvar Novafos</p> <p>Aktører Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022</p>
<h2>Styrket internt samarbejde om klimatilpasning</h2>	
<p>Gennemførelse af separering samt klimatilpasning mod skybrud ved lokale klimaløft kræver planlægning, koordinering og intern forankring i på tværs af kommunens forvaltninger.</p> <p>Hensyn til klimaforandringer skal indtænkes som et grundlæggende parameter i planlægning og gennemførelse af renoverings- og anlægsaktiviteter samt planlægning og byudvikling. Således skal alle kommunale bygge- og anlægsprojekter screenes for mulige synergier ift. samtidig regnvandshåndtering. Klimatilpasningshensyn skal desuden implementeres i den faglige praksis i alle forvaltninger, så der sikres udnyttelse af synergieffekter og realisering af merværdier.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Novafos</p> <p>Opstart 2022</p>

<p>Arbejdet med intern forankring og koordinering skal varetages af et tværgående klimatilpasningsnetværk, hvor alle relevante fagligheder og afdelinger er repræsenteret. Netværket skal sikre koordinering og implementeringen af tiltag og projekter og skal ledelsesmæssigt forankres i en styregruppe med ledelsesrepræsentanter fra de respektive afdelinger.</p>	
<h3>Klimatilpasning ved egne ejendomme</h3>	
<p>Håndtering af regnvand og grundvand kan være en udfordring ved kældre og på områder med tætte belægninger. Ved at gentænke løsningerne ifm. byggeri, renovering og drift kan Gentofte Kommune fremme biodiversitet og skåne afløbssystemet ved at tilbageholde vandet på overfladen.</p> <p>Der arbejdes med at indtænke klimatilpasning ved større ændringer af friarealer, ved renovering af bygninger og etablering af overdækninger. Fx med grønne tage og løsninger, der forsinker og tilbageholder regnvand og øger fordampningen. Disse løsninger bidrager til at mindske UHI-effekter (Urban Heat Island effekt) og til at skabe levesteder for insekter og derved et mere diversit fugleliv samt sanseligheden på arealerne til glæde for brugerne.</p> <p>I forbindelse med gennemførelse af separering, skal der foretages en forundersøgelse af muligheden for etablering af lokal regnvandshåndtering – LAR på friarealer og faste flader på Gentofte Kommunes egne ejendomme.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Brugere af bygningerne og Novafos</p> <p>Opstart 2022-50</p>
<h3>Klimatilpasningshensyn i lokalplanlægning</h3>	
<p>For at sikre at der tages nødvendige hensyn til lokale konsekvenser af klimaforandringerne skal der fortsat tages klimatilpasningshensyn i ny lokalplanlægning. Nye og større ændringer af bygninger og tekniske anlæg samt ændret arealanvendelse skal ske under hensyn til risikoen for oversvømmelse, så risikoen for skader minimeres. Det gælder både for kommunens egne arealer samt for private matrikler.</p> <p>Der skal klarlægges hvordan og i hvilket omfang hensynet til klimaforandringer kan omsættes i konkrete afværgetiltag. I områder, som er kortlagt som oversvømmelsesruede, skal lokalplaner for nyt byggeri og anlæg udformes, så hverken lokalplan- eller nærområdet påvirkes negativt ved fremtidige skybrudshændelser. Det er muligt at stille krav om afværgeforanstaltninger i lokalplaner med henblik på at undgå skader fra oversvømmelser. Der kan fx. stilles krav om at friholde arealer for at sikre vandets nedslivningsmuligheder, krav til bygningers placering eller krav om tagebelægninger, der kan optage og forsinke afledning af regnvand til afløbssystemet. Der kan også stilles krav om udlæg til etablering af kanaler til vandafledning eller udlæg til regnvandsbassin. Gentofte Kommune kan med en klimatilpasningsmæssig begrundelse regulere beplantning af træer i forhold til behandlingen af problematiske vindforhold eller for at opnå bedre skyggeeffekt i takt med, at temperaturen stiger.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022-50</p>
<h3>Opdatering af beredskabsplan for skybrud</h3>	
<p>Oversvømmelser forårsaget af kraftig regn kan give udfordringer med fremkommelighed på veje og kritiske tilstande i natur, vandløb, søer, havet, i spildevandstekniske anlæg og ved bygninger af særlig vigtighed eller værdi. Gentofte Kommune har derfor en plan for beredskabet, som skal sikre kommunens kritiske ydelser, så oversvømmelsen medfører mindst mulig skade for borgere og kritiske anlæg.</p> <p>I takt med at risikobilledet for ekstremregn ændrer sig og i takt med at afløbssystemet separeres og klimatilpasses, skal der ske en løbende opdatering af beredskabet for så vidt angår skybrud, så planen for, hvordan oversvømmelser skal håndteres, afspejler de aktuelle forhold.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Beredskab Øst, Nordsjællands politi og Novafos</p> <p>Opstart 2022</p>

<h3>Svanemøllen Skybrudstunnel</h3>	
<p>Novafos er i samarbejde med HOFOR ved at projekttere Svanemøllen Skybrudstunnel, som har til formål at håndtere regnvand og skybrud i det sydlige Gentofte, Gladsaxe og det nordlige København. Svanemøllen Skybrudstunnel vil fremadrettet udgøre ryggraden for en lang række af projekter, som vil bidrage til at mindske overløb og håndtere skybrud.</p> <p>Svanemøllen Skybrudstunnel anlægges som en ny hovedvandvej som leder vandet fra oplandet til Øresund med udløbspunkt ved Fiskerihavnen. Tunnellen vil i forbindelse med kraftig regn fungere som et stort underjordisk bassin, hvor regn og spildevand kan tilbageholdes midlertidigt, indtil vandet kan ledes tilbage i systemet og til renseanlæg. Efterhånden som der foretages separering i oplandet, vil det fraseparerede regnvand blive ledt til tunnelen. Derved vil mængden af regnvandsopblandet spildevand der ledes til tunnelen blive mindsket.</p>	<p>Ansvar Novafos og HOFOR</p> <p>Aktører Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune og Københavns Kommune</p> <p>Opstart 2022-30</p>
<h3>Separering og Klimatilpasning af Høeghsmindevej/Smakkegårdsvej</h3>	
<p>Der er behov for trafiksanering af strækningen Smakkegårdsvej og Høeghsmindevej for at sænke farten. Derfor gennemføres separering og klimatilpasning på Smakkegårdsvej og Høeghsmindevej, hvor trafikregulering integreres med regnvandshåndtering.</p> <p>Projektet har til formål at mindske oversvømmelser, lokalt og nedstrøms i Kildeskovsrendens opland.</p>	<p>Ansvar Novafos</p> <p>Aktører Gentofte Kommune og grundejere</p> <p>Opstart 2022-30</p>
<h3>Separering af Hellerup, etape 3</h3>	
<p>I Hellerup opland er der i perioden 2017-2021 gennemført separering af vejvand i tre etaper. I 2022 påbegyndes planlægning af etablering af separat afløbssystem i de områder, hvor der ikke er foretaget vejvandsseparering, og efterfølgende etableres regnvandsledninger med stik til private grundejere.</p> <p>Tilslutningen af alt vand forventes at ske frem mod 2027.</p>	<p>Ansvar Novafos</p> <p>Aktører Gentofte Kommune og grundejere</p> <p>Opstart 2022-27</p>

Havvand og stormflod

Kyststrækningen i Gentofte skal løbende sikres mod stormflod og stigende havvandstand, som følge af klimaforandringerne.

Efter stormen Bodil i 2013 tog Gentofte Kommune en politisk beslutning om, at kysten skulle sikres mod fremtidige stormfloder svarende til Bodil-niveau. Stormen Bodil svarede dengang ca. til en 200-årshændelse. Det vil sige, at en sådan hændelse i gennemsnit forekommer én gang hvert 200. år.

En 200-årshændelse vil i fremtiden nå et højere punkt i terrænet og altså have en højere såkaldt stormflodskote end i 2013, fordi havets vandspejl i mellemtiden er steget på grund af klimaforandringerne. Den stigende havvandsstand betyder, at effekten af en stormflod bliver tilsvarende større. Fra 2013 til 2021 er havvandstanden steget ca. 3-4 cm. I 2050 forventes havvandstanden at være steget med yderligere 18 cm. Det betyder, at en 200-årshændelse i 2050 vil have en stormflodskote på 190 cm, da havvandstanden forventes at være steget med 22 cm siden stormen Bodil i 2013, hvor stormflodskoten var 168 cm.

For at kysten bliver ved med at være sikret mod en 200-årshændelse, vil Gentofte Kommune tage initiativ til at kystsikringen tilpasses og udbygges til at modstå de øgede stormflodskoter. I denne proces er de berørte grundejere især vigtige, da kystbeskyttelsen som udgangspunkt altid skal finansieres af de grundejere, som får gavn af beskyttelsen. Det samme gælder for de kommunalt ejede arealer, som kommunen derfor finansierer.

Mål

I Gentofte arbejder vi med følgende mål:

- I perioden 2022-2050 stormflodssikres kyststrækningen løbende, så kysten til en hver tid er sikret mod en 200-årshændelse tilpasset havvandsstigninger (Bodilniveau).

Opdatering af beredskabsplan for stormflod	
Beredskabet for stormflodshændelser skal opdateres i en ny stormflodsberedskabsplan. Planen skal indeholde en procedure for tiltag i tilfælde af stormflod, herunder hvordan planen aktiveres ved varsel om stormflod, beskrivelse af hvilke opgaver og tiltag, der skal iværksættes under stormflodshændelsen, samt ansvar- og opgavefordeling. Der udarbejdes såkaldte 'action cards', som beskriver de nødvendige beredskabstiltag på enkeltstrækninger, herunder hvem der skal kontaktes, og hvordan der skal arbejdes på stedet. Gentofte Kommune går i dialog om de nødvendige tiltag med de kystgrundejere, der risikerer at blive berørt i tilfælde af stormflod.	Ansvar Gentofte Kommune Aktører Havnefoged, boligforeninger og grundejere. Opstart 2022
Styrkelse af kommunens kystsikring	
Det nuværende risikobillede viser, at der i takt med havvandstigninger er behov for en løbende tilpasning af den eksisterende permanente kystsikring. Frem mod 2040 vil det være nødvendigt at forhøje kystsikringen på ca. 13 ejendomme, både private og kommunale. Frem mod 2025 vil det være nødvendigt at forhøje kommunens eksisterende kystsikringsmur ved Sigridsvej samt etablering af ny kystsikring ved matrikelgrænsen mellem Charlottenlund Fort og Strandlund.	Ansvar Gentofte Kommune Opstart 2023

<p>Som en del af Gentofte Kommunes beredskabsplan for stormflod anvendes mobile kystsikringsanlæg fx i form af watertubes, særlige stormsække og mobile dæmninger som kan sikre mod vandindtrængning.</p> <p>For at kunne sikre kommunens kyst yderligere og supplere sikringen af de mest udsatte strækninger, skal der tilvejebringes flere mobile kystsikringsanlæg. De mobile løsninger anvendes hvor den eksisterende eller planlagte sikring på kort sigt ikke vurderes at være tilstrækkelig. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2023 til at indkøbe bl.a. mobile kystsikringsanlæg.</p>	
<h3>Udarbejdelse af administrationsgrundlag for kystsikring</h3>	
<p>Gentofte Kommune har i juni 2021 udført en detaljeret kortlægning af kysten baseret på en droneopmåling. Resultatet af droneopmålingen er en højdemodel, som præciserer højden af terrænet samt den eksisterende kystsikring. Højdemodellen anvendes nu i værktøjet SCALGO Live, som kan simulere oversvømmelses- og stormflodsscenarioer og identificere, hvilke strækninger og ejendomme, der er mest sårbare ift. oversvømmelse ved fremtidige stormflodshændelser.</p> <p>SCALGO Live simuleringerne kan fremskrive, hvor der vil være behov for at kystsikre og hvornår. Denne viden skal fremgå af administrationsgrundlaget, som skal anvendes i dialogen om kystsikringen med borgerne på de enkelte strækninger, samt skabe overblik over hvornår og hvordan kommunens egne kystbeskyttelsesplaner skal optimeres. Administrationsgrundlaget skal også indeholde en kommunikationsplan, ligesom der skal udarbejdes vejledning til borgerne på kommunens hjemmeside.</p> <p>Kystopmålingen vil fremadrettet være en tilbagevendende proces, da det er helt centralt, at kortlægningen løbende opdateres med nyetableret kystsikring. Ydermere skal materialet suppleres med et kort over koter langs kyststrækningen, som giver overblik og kan anvendes ved sagsbehandlingen og i dialogen med borgerne.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Boligforeninger og grundejere</p> <p>Opstart 2022-23</p>
<h3>Vejledning og dialog med grundejere om kystsikring</h3>	
<p>Med udgangspunkt i administrationsgrundlaget for kystsikring, skal de kystgrundejere, som har de lavest liggende ejendomme, inviteres til en drøftelse af behov for kystsikring og ansøgte kystsikringsprojekters effekter mod oversvømmelser. I dialogen har kommunen vejledningspligt ift. at oplyse om mulighederne for økonomisk bidragsfordeling mellem alle de grundejere, der vil få nytte af projektet. I disse tilfælde skal sagen behandles som et kommunalt fællesprojekt.</p> <p>Dialogen om kystsikringen skal starte allerede 5 år før grundejerne reelt skal have foretaget den nødvendige kystsikring. Det betyder, at grundejerne har tid til at planlægge og etablere kystsikringen. Tilsvarende gælder for kommunens arealer, hvor der i god tid skal indledes interne drøftelser om løsninger til kystsikring på konkrete strækninger. Kystdirektoratet vil ligeledes blive hørt om og inddraget i de mulige kystsikringsløsninger.</p> <p>Det nuværende risikobillede viser at Gentofte kommunes kyststrækning kan holde sikringsniveauet op til en 200-årshændelse frem til 2040, hvis der igangsættes forhøjning af eksisterende kystsikring på i alt højst 13 matrikler, herunder både kommunale og private. På længere sigt vil det være nødvendigt med kystsikringstiltag over en større del af kyststrækningen.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Boligforeninger, grundejere</p> <p>Opstart 2022-50</p>

Forventede ændringer i havvandstanden indarbejdes i planlægning og projektering

Risikoen for oversvømmelser ved højvande og stormflod, skal inkluderes i kommunens planlægning. Lokalplaner skal derfor fremadrettet i højere grad forholde sig til risikobilledet, så risikoen for skader på nybyggeri minimeres.

Gentofte Kommune skal inden 2023 afklare, hvilke krav der skal stilles i lokalplaner langs Øresundskysten, så der tages højde for havvandsstigninger. Efterhånden som der kommer flere og bedre data at vurdere ud fra, vil der ske en løbende revidering. Lokalplanbestemmelserne er konkrete og kan fx vedrøre laveste sokkelkote, regulering af terræn, skærpelser i mulighederne for at etablere kældre, bygninger og anlægs placering på grunden.

Bestemmelserne i en lokalplan er bindende for borgerne og kan have betydning for fremtidig anvendelse og bebyggelse af de berørte ejendomme. Når der udarbejdes nye lokalplaner, inddrages borgerne.

Ansvar
Gentofte Kommune

Opstart
2022-50

Natur og biodiversitet

Gentofte Kommune rummer et bredt udsnit af varierende naturtyper og grønne områder. Vi ønsker at styrke sammenhængen i de allerede eksisterende naturområder og udvikle naturpotentialiet ved at skabe flere levesteder for insekter, padder og dyreliv i tæt samarbejde med byens borgere.

Gentofte Kommune er en grøn kommune. Den kystnære beliggenhed mellem storbyen København og kommuner med mere åbent land mod nord giver Gentofte et stort potentiale for at fastholde natur og artsrigdom i et samtidigt urbant miljø. Selv om Gentofte Kommune er tæt bebygget, findes både beskyttede naturtyper og rekreative, grønne og kystnære områder, som rummer flere sjældne dyr og planter. Alle kommunens grønne områder - parker, moser, vejkanter, byrum, skolegårde og de mange villahaver - spiller en rolle for biodiversiteten i kommunen.

For yderligere at udvikle Gentofte som en naturrig kommune, er der behov for at styrke sammenhængen mellem naturområderne. Når naturområder ligger fragmenteret i byen, betyder det, at dyr og planter har svært ved at bevæge sig mellem de spredte naturområder. Andelen af grønne korridorer og forbindelser i kommunen skal udvikles, så der skabes forbedrede spredningsmuligheder for planter og dyr, samtidig med at der opnås synergieffekter ved samtidig klimatilpasning og udvikling af rammer for motion og tilgængelighed til og mellem naturområderne.

Forekomsten af invasive arter er ligeledes medvirkende til at true det naturlige plante- og dyreliv. Levesteder for vilde dyr og planter skal derfor beskyttes, bevares og udvikles. Klimaforandringerne betyder, at levevilkår for plante- og dyreliv er under forandring, hvilket lægger yderligere pres på naturværdierne og stiller krav til øget fokus på levestederne, samt behov for langsigtede naturforbedrende og -beskyttende tiltag.

Ved i højere grad at indtænke biodiversitet i vores planlægning, drift og prioriteringer samt ved at inddrage borgerne og virksomheder i udvikling af de private arealer, kan vi understøtte spredningskorridorer og rasteplasser for insekter og dyr. Udover dette, kan de grønne elementer bidrage til at balancere klimaforandringernes effekter på andre områder i kommunen, bl.a. ved at modvirke 'varme ø effekt', lagre CO₂, isolere bygninger, optage regnvand og samle forurenende partikler fra luften, med gevinst for helbredet.

Mål

I Gentofte arbejder vi med følgende mål:

- I 2025 er 20 inspirerende naturprojekter, der er forankret hos borgere, virksomheder eller kommunen, formidlet, for at beskytte de truede arter og styrke den biologiske mangfoldighed
- I 2025 er 5 naturforbedrende projekter, der viser potentialer for biodiversitet på kommunens grønne arealer, igangsat, for at skabe flere levesteder for den hjemmehørende flora og fauna

Begrønning af Gentofte Kommune	
<p>Gentofte Kommune har i samarbejde med rådgivningsfirmaet NIRAS kortlagt og analyseret mulighederne for at gøre kommunens veje og pladser grønnere. Resultatet er fremstillet i den digitale rapport Grønnere veje og pladser.</p> <p>Analysen har kortlagt potentialet for yderligere begrønning af offentlige arealer i kommunen for at planlægge og prioritere mulige begrønningsindsatser, i form af vejtræer og plantebede, så der skabes mest værdi i forhold til indsatsen. Værdi omfatter både livskvalitet, biodiversitet og klima. Borgere og virksomheder kan bidrage til dette. En mulighed vil være, at borgergrupper, boligforeninger, institutioner, forretningsdrivende og andre virksomheder inddrages i valg af løsninger, eventuelle finansieringsprocesser med fondsansøgninger samt på udvalgte steder påtager sig opgaven med at passe og pleje beplantningen (fx et vejtræ, et plantebed). I valget af løsninger tages udgangspunkt i Niras' analyse, og der sikres samtænkning med separeringsprojekter. Forligspartierne ønsker mulighederne for borgerinddragelse i valg af projekter samt deltagelse i løbende vedligehold og medfinansiering undersøgt.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører</p> <p>Opstart 2023</p>

<h2>Udpegning af bevaringsværdige træer</h2>	
<p>Det er vigtigt, at der langs vejene i Gentofte er træer, som i kraft af størrelse og placering indgår i det grønne vejbillede og bidrager til at give kommunens forskellige kvarterer en grøn karakter. Omkring 1.300 træer i Gentofte Kommune er i lokalplaner udpeget som bevaringsværdige. Der er stadig områder i kommunen, der ikke er omfattet af lokalplaner, herunder også villaområder. Der er også områder, der er lokalplanlagte, men hvor udpegning af bevaringsværdige træer ikke er foretaget med samme fokus, som er ønskeligt, jf. de vedtagne anbefalinger fra opgaveudvalget Det grønne Gentofte.</p> <p>Der udpeges et konsulentfirma med kompetence inden for træer, kortlægning og planlægning til at tilvejebringe en ligeværdig vurdering og udpegning af bevaringsværdige træer i hele kommunen, således at de bevaringsværdige træer kan sikres ved lokalplanlægning.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører</p> <p>Opstart 2023</p>
<h2>Vidensopbygning</h2>	
<p>For at kunne arbejde målrettet med at udvikle Gentofte Kommunes naturområder, er der behov for en gennemgående vidensopbygning i form af analyser, screeninger og kortlægninger. Denne vidensopbygning skal understøtte og kvalificere prioriteringer samt identificere trusler og lokationer med potentiale for naturforbedrende og -beskyttende projekter i relation til de forventede klimaforandringer. Dette arbejde skal bruges som afsæt til at opnå mål for Natur og Biodiversitet frem til 2050.</p> <p>Vidensopbygningen handler bl.a. om kortlægning og screening af søer og mosers potentiale for håndtering af regnvand, kortlægning af historiske vandløb med henblik på mulig blotlæggelse, potentialer for øget begrønning af veje og byrum samt monitorering af grundvandsstand og vandstand i moser og søer.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Novafos, Slots- og kulturstyrelsen og Naturstyrelsen</p> <p>Opstart 2022</p>
<h2>Bæredygtig drift og udvikling</h2>	
<p>Gentofte Kommune rummer flere naturområder med store naturværdier og rig artsvariation. Naturindholdet og biodiversiteten skal øges i flere af kommunens grønne områder, så natur, grønne korridorer, rekreativ udfoldelse og kulturhistorie tænkes ind i udvikling og drift af kommunens grønne rum. De nuværende plejeplaner vil således blive gennemgået for at styrke naturnær drift med øget fokus på bl.a. biodiversitet og optimering af maskinpark og ruteplanlægning. Tilsvarende vil udviklingsplaner for parker og grønne områder blive gennemgået for bl.a. at undersøge potentialer for at styrke økosystemer og reducere CO₂-udledningen fra driften. Endelig udvikles en strategi for bekæmpelse af invasive arter.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Danmarks Naturfredningsforening, Grøn Guide Gentofte og Grønt Råd</p> <p>Opstart 2022-23</p>
<h2>Konkrete naturprojekter</h2>	
<p>Gentofte Kommune igangsætter en række konkrete naturprojekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - For at inspirere borgere, virksomheder og kommunale institutioner udpeges enkelte mindre arealer i parker, byrum og andre grønne områder til at afprøve øget biodiversitet og styrke levesteder for planter og dyreliv. - For at beskytte og styrke biodiversitet og de rekreative arealer langs kysten i en fremtid med stormflod og vandstandsstigninger undersøges muligheder for at beskytte sandstrande med naturbaserede løsninger som fx etablering af stenrev i havet og yderligere beplantning tilpasset de kystnære forhold. 	<p>Ansvar Gentofte Kommune og Grøn Guide Gentofte</p> <p>Aktører Havnene, Kystdirektoratet, boligforeninger, haveejere, virksomheder og Novafos</p>

<ul style="list-style-type: none"> - For at samtænke klimatilpasningsløsninger og styrkelse af bynatur og biodiversitet udvikles et koncept herfor, der skal anvendes i fremtidige kommunale beplantningsprojekter. 	<p>Opstart 2023</p>
<p>Fokus på villahaverne</p>	
<p>En stor del af kommunens areal udgør private villahaver. Villahaverne er vigtige for udvikling af biodiversiteten, hvis de indrettes med gode levesteder for dyr og planter, Herved vil villahaverne kunne fungere som grønne korridorer for spredning af dyr og planter, som vil skabe større sammenhæng mellem eksisterende naturområder i kommunen.</p> <p>Kommunen og Grøn Guide Gentofte vil tilbyde borgere og haveejere kurser om naturvenlig indretning af villahaven, som skaber levesteder for insekter, pindsvin, fugle og padder; herunder mulighed for etablering af vandhuller i haven. Kursets deltagere vil blive Vild Have ambassadører, som kan inspirere andre i nærområdet til at få den vilde natur til at sprede sig i haverne i lokalområdet. Tanken er at skabe et netværk af haveambassadører via Facebook og arrangementer.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Haveejere og Grøn Guide Gentofte</p> <p>Opstart 2022</p>
<p>Natur og biodiversitet ved de kommunale ejendomme</p>	
<p>Gentofte Kommune ejer en række ejendomme og grønne friarealer i kommunen, som driftes og renoveres af Gentofte Ejendomme. Det drejer sig bl.a. om plejehjem, skoler, børnehaver og de grønne områder knyttet hertil. Gentofte vil øge indsatsen for bl.a. begrønning af faste flader, grønne overfladeprojekter til at håndtere regnvand, øge levesteder for insekter ved kvashegn i forbindelse med drift, renovering og nybyg på og ved egne ejendomme. Ligeledes vil kommunen løbende foretage markvandring med de kommunale institutioner for at undersøge potentialer for biodiversitetsfremmende tiltag, og på den baggrund skabe overblik over uudnyttede potentialer for biodiversitetsfremmende tiltag i ejendomsporteføljen.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Grøn Guide Gentofte og Novafos</p> <p>Opstart 2023</p>
<p>Involvering af interessenter samt formidling</p>	
<p>Øget formidling til og tæt samspil med borgere, brugere, myndigheder og kommunens egne forvaltningsområder er afgørende for at passe på naturen og højne biodiversiteten. Som led heri igangsætter Gentofte en række indsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Involvering af borgere i forbindelse med fx formidlingsbro ved Skovshoved Havn, fugletårn ved Gentofte Sø, show-cases om bæredygtige haver ved boligforeninger mv. - Samskabelse med borgere om naturdrift fx byhaver på kommunale arealer - Samarbejde med statslige forvaltere af Bernstorffsparken og Charlottenlund Skov om regnvandshåndtering og biodiversitet - Samarbejde med virksomheder som IKEA om at løfte det grønne udtryk fx på Nybrovej i Vangede - Etablering af et natur- og biodiversitetsnetværk på tværs af kommunens forvaltningsområder for at styrke koordination af natur og biodiversitet i byplanlægning, klimatilpasning og i udvikling og drift af kommunens grønne arealer 	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Borgere, boligforeninger, IKEA, Novafos, Naturstyrelsen og Slots- og Kulturstyrelsen</p> <p>Opstart 2022-23</p>

